

**H1 – A SZOCIÁLISPROBLÉMA-MEGOLDÁS KAPCSOLATA NÉHÁNY
MEDIÁTOR- ÉS MODERÁTORVÁLTOZÓVAL**

Elnök: *Kasik László*
SZTE Neveléstudományi Intézet; SZTE Szociális Kompetencia Kutatócsoport

Opponens: *Szabó Éva*
SZTE Pszichológiai Intézet

Szimpózium-előadások**Óvodások hamisvélekedés-teszten mért tudatelméleti teljesítményének és problémamegoldásának kapcsolata**

Gál Zita
SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet; SZTE Neveléstudományi Doktori Iskola

A személyspecifikus problémamegoldás jellemzői 10–16 éves korban

Kasik László, Zsolnai Anikó
SZTE Neveléstudományi Intézet; SZTE Szociális Kompetencia Kutatócsoport

A szociálisprobléma-megoldás és az empátia kapcsolata serdülők körében

Gáspár Csaba
SZTE TTIK Matematika szak

Kasik László
SZTE Neveléstudományi Intézet; SZTE Szociális Kompetencia Kutatócsoport

Hátrányos és nem hátrányos helyzetű serdülők problémamegoldásának különbségei

Fejes József Balázs
SZTE Neveléstudományi Intézet

SZIMPÓZIUM-ÖSSZEFOGLALÓ

Társas kapcsolataink működését, tanulmányi-szakmai sikerességünket, illetve pszichés egészségünket egyaránt meghatározzák személyközi (társas, szociális, interperszonális) problémáink, a problémákról és a megoldásukról való gondolkodásunk, valamint a problémamegoldás módjai és azok hatásai. Külföldi vizsgálatok – felismerve e terület fontosságát – több évtizede foglalkoznak e komplex témával, az eredmények számos segítő-fejlesztő program kidolgozását tették lehetővé. Magyarországon e terület jóval kevesebb pedagógiai és pszichológiai vizsgálat tárgya, és nem ismert a szociálisprobléma-megoldás fejlesztését célul kitűző, intézményes keretek között alkalmazható program vagy kísérlet. Napjainkban a külföldi felmérések jelentős hányadának célja annak feltárása, milyen kapcsolatban áll a szociálisprobléma-megoldás különböző mediátor- és moderátorváltozókkal, milyen összefüggésben áll más pszichikus és környezeti tényezőkkel. A szimpózium előadásai ismertetett empirikus vizsgálatok ezen összetett kutatási területhez tartoznak. Az első óvodások helyzet- és személyspecifikus problémamegoldásáról és a problémamegoldás tudatelméleti teljesítménnyel való kapcsolatáról szól. A 4–6 éveseknek óvodai, kortársakkal kapcsolatos problémahelyzetekről kellett nyilatkozniuk. A második előadásban ismertetett vizsgálat célja szintén a személyspecifikus problémamegoldás jellemzőinek feltárása volt 10–16 évesek körében. Az anyával, az apával, a kortársakkal és az osztályfőnökkel kapcsolatos problémák megoldásáról nyilatkoztak a gyerekek, illetve a szülők és a pedagógusok is értékelték a diákok problémamegoldását. A harmadik előadásban 12, 15 és 18 évesek önjellemzése alapján ismertetjük a problémamegoldás és az empátia mért összetevőinek kapcsolatrendszerét. Az utolsó előadás hátrányos és nem hátrányos helyzetű serdülők problémamegoldásának különbségeit, valamint a családiháttér-változók problémamegoldásra gyakorolt hatását mutatja be. Mindegyik vizsgálati eredmény alapját képezi a 2015 őszén induló fejlesztőmunkának, melynek célja különböző kísérletek és programok kidolgozása óvodások, valamint általános és középiskolások számára.